

GAZETĂ TRANSILVANEI.

Gazetă ese de 2 ori: Mercurea și Dumineacă, Foi'a, cindu concedu ajutóriile. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieriesterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasovu 25/13 Decembrie 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fisare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA
Transilvani'a.

Din adunarea universitatii.

In siedinti'a universitatii din 14 Dec. pre-siedintele ad. comesulu nationii sasesci dăde la ordinea dilei mai multe propnneri, cari trebuie se intereseze pe ver-ce locitoriu din fundulu regiu. Anumitu 1., deputatu Sibiului Kapp face propnere, că universitatea se decida a se rugă ministerialu de interne, că se dă resolutiune catu mai curunda la representatiunea universitatii data in 1863, cu care se tramise pentru pré iualta sanctionare statutulu cu trasurile fundamentali ale regularii negotiatoru comunali pe pamentulu (fund. r.) sasescu.

Dep. Sighisiorei Theil, propune alegera unei comisiuni din 7 membri, cari se faca unu proiectu pentru regularea elegerilor mai corespundietóre tempului presentu, cum si incatul privesce competerea si activitatea 1) comunatilor, 2) adunarilor de scaunu si districtu si 3) a universitatii.

Kapp si motivéza propnerea accentuandu, ca starea presenta a compunerii comunitatilor nu se mai pote sustiené. Scadiemile ei suntu mari si trebuie reforme radicale introduse inca cu urgentio.

(Romanii din fundulu regiu inca au reclamatu de atatea ori inainte si dela 1850 incóce pentru reformarea alegerii comunitatilor dupa pretensiunile principiului de statu de egal'a indreptatire si anumitu, că comunitatile se nu se mai intregesc ele pe sene, ci se se defiga o base generala pentru alegerile membrilor comunitatilor, nu pe vecia, ci pe 3 ani ori unu terminu aprosimativu, dupa decursulu oarua indreptatitii comunelor se aléga alte comunitati avendu dreptu de alegere toti locitorii, cari voru avé censu de 5 fl. Astadi pledéza chiaru si partea oea mai sanatosa cu simtiuri mai liberale dintre sassi pentru aceste reforme si inca din motiva resonabilu, fiinduca altumintrelea espira totu spiri'lu de activitate din ómeni', ad. spiritualu de a se interesá pentru causele comunale. In cumpánia pretensiunilor acestor's, oredemu, ca deputatii romani si voru pune cuventulu seu cu tota gravitatea ca aici e tota bub'a ce ne causa doreri; si pana candu nu se va face re-reforma electorală pre basea fratiescui egalitati, si in fundulu regiu suntemu avisati la grati'a comunitatilor ce se intregescou ele pe sene.

Fluger, dep. Bistrítiei, recunósce necesitatea reformelor electorale, totusi propune alegera unei comisiuni din 3, care se combineze propnerele lui Kapp cu ale lui Theil si se reporteze, ceea ce se si primi.

Propnerea a 3-a se face din partea dep. din Sighisióra Theil si Müller, cari dicu, ca prin instructiune suntu avisati a-o face, anume ea e de cuprinsu:

„Considerandu ca:

a) mai multe casse cerouale suntu impovarate cu spese nesuportabili; b) ca natíunea si inainte de acésta a ajutata din prisosulu averii's ale cassele cerouale; c) ca in presente inca s'ar afála prisóse de acestea: se decida universitatea, că dupa acoperirea sposeloru sistemisata in cassele nationali, din prisosulu, ce remane se se asemneze contingentele, ce fura si mai inainte sistemisata pentru cassele cerouale, cu scopu de a-si reacoperi lipsele si acésta in mesur'a, la care au dreptu cerurile. Acésta se springesce prin dep. Müller, care propune alegera unei comisiuni bugetarie, care inca inainte de serbatori se si faca studia asupra propnerei acesteia si se-si dă parerea. Si acésta se primesce.

Aceiasi deputati propunu a se mai decide, că din remasiticile cassei se se licuideze si sti-

pendiale sistemisate pentru ajutorarea studentilor la institutie mai inalte, anumitu pentru cei ce studiaza drepturile dimpreuna cu cursulu loru practicu. Acésta p:opnere inca se indreptea la comisiunea bugetaria.

Aici se citi propnerea dată de deputatulu Scaunului Mercurei d. Protopopu Ioanne Hanu, publicata in nr. tr. d'inpreuna cu motivarea lui. Cum diseram in nr. tr. acésta propnere privitoria la dotatiunea gimnasielor celu romanu din Brasovu si d. Orastie inca s'a incredintatu comisiunei bugetarie spre a-si da opiniuza.

Președintele prelegă propnerea urmatória: „Inol. universitate a natíunei se binevoiesc a decide. 1. Universitatea natíunei are se se apuce de intemeiarea unei scóle agronomice; 2. Trebuie se se iè mesurile spre a castiga ajutórele in bani séu midiulócole ce se oseru; acestea s'ar poté oastiga a. prin contribuiri din avereia nationala, b. in casu de necesitate prin imprumute. 3. Inaltulu regim se se róge spre scopulu acesta că se céda proprietates bunului fiscalu Pancea („Póestelke, Puschendorf“) pe lunga retribuire. 4. Se conchiamе unu comitetu statutoriu pe de diametate din barbatii calificati pe terenulu culturei economice, care se propuna universitatii natíunei parerea lui despre organizarea acestei scóle agronomice. Cu scóla acesta agronomica ar' fi mai incolo a se impreuna si unu cursu seminarialu mai inaltu.

Sibiua 29 Novemb. 1867. Theil m. p. deputatulu Sigisórei. — Fluger dep. Bistrítiei sprijinesces propnerea d'susu facandu distinctiune: ca comisiunea pentru darea opiniunei asupra operatelor despre regularea repórtelor agrarie se se imultiésca cu doi membri si se se inordintieze acestei comisiuni si propnerea privitoria la soól'a agronomica, ca consultanduse si cu alti barbatii de experientia despre intrebatiunile preliminari se si defiga parerile si se le propuna universitatii, ér' intrebatiunea de bani se se iè la pertractare numai dupa ce se voru resolva cestiunile preliminari. Acésta propnere spriginita si de Wächter dep. Brasovului inca se primesce.

In fine se citi propnerea dep. Brasovului Brennerberg si Wächter, pentru darea in tiparia a operatului esaminarii socoteleloru de 15 ani ale universitatii, pentruca se se tramita pe cale oficioasa la tota cercurile sasesci cu scopu de a si tramite instructiunile pentru deputati, accentuandu, ca au primitu instructiune noue, in care tramitiatorii dechiară ca, nefacundu-se aoeasta, se nu se pote face nice o decidere asupra operatului. In finc se aleseara membroii comisiunilor anumitu pentru propnerea din Sibiua si Sigisóra: Theil, Kapp si Dr. Trauschenfels; Hitsch, Schuller, Capesius, Kapp, Dr. Lindner la comis. bugetului si Theil si Iosefi la comisiunea agraria. —

In 17 Se luă obiectulu tiparirii operatelor esaminarii socoteleloru si alu tramiterii loru pe la respectivele jurisdictiuni la desbatere si dupa multe propnerei privitorie la dreptulu si competinti'a jurisdictiunilor de a-si sprigini valoarea instructiunilor date deputatilor, se respinsera totu propnereile, afara de a lui Theil, dep. Sighisiorei, care suna, ca (nu operatulu ci numai) elaboratulu comisiunii esaminatorie de socotele dimpreuna cu reportulu despre oficiulu de pemnorare (Versatzamt) se se tiparésea neamanata si se se impartasiésea pe calea dicatoriilor cercuale si districtuale spre disputatiune. Si acésta se primi cu 13 in contra la 8 voturi. Wächter protestéza se nu se pertracteze operatulu pana candu nu voru sosi instructiunile cerurilor si insinua opiniune separata in contra neconsiderarii dreptului de a da instructiunile.

Era se trecemu preste observarea presedintelui, care recapitula propnerele deosebite si dise,

ca ar' fi unu precedentu periculosu a resumá decisiunes facuta mai inainte, ca atunci universitatea n'ar' mai puté face concluse oblegatórie. Comunitatile, cu pretensiunile loru, calcă oonstitutiunea si elu că presiedinte trebuie se o opere si in susu si in diosu. — Ele vréu se eserceze dreptulu de a censurá causele domesticale, care dreptu nu l'au eserceatu neci odata neoi comunitatile neci adunarile districtuale. Ei pare reu o d. e. Brasovulu si Mediasulu n'au luat la censura societele loru de 15 ani, ca inca ar' afála scaderile loru, cum ai dice, de nu taceti nu vomu tacé neci noi a cere sama de cele facute suptu absolutismu. —

Brasovu 24 Dec. Din tota Transilvani'a ne vinu sciri despre érna grea. Mai in tota tienuturile tierei a ninsu atatu de multu, in oastu comunicatiunea devení forte impedecata. Din unele parti post'a intardia oate d'oua dile este terminu. Foile din Clusiu scriu, ca in spuma privintia mai aleas intre Clusiu si Oradea este forte reu. Calatorii in se spusu totu asemenea si din Sevnime. De altmintera sciri despre impedecarea comunicatiunii sunt con-sunatore din totu coprinsul monarchie. La noi dupa trei dile de timpu móle de erí incóce érasi ninge ne'ncetatu. —

(Din statistic'a instructionii publice.) De cateva luni incóce primiu sciri private, dupa care unii parinti si mai multi tineri studenti aru si inceputu a pune nasulu in pamentu si a se intreba, ca adica vedi dta, déca mergu trebile asia precum mergu, romanii pentru ce se si mai invetie la scóle.

Dieu bine dicu asemeni mamaligari, asia este: pentru ce se'si mai strice tinerimea nostra ochisiorii cei straluciosi cu atata invetistitura, cu lectura de carti si de foi periodice, éra mai alesu ou serisulu, pentruca bine a respunsu calugarulu din St. Agora repausatului profesorul bavarezu Fallmereier, ca pe ceea lume nu ne voru intreba despre ceea ce amu invetiatu, ci numai despre ceea ce amu facutu. Deoi tinerimea romanésca se remana care cum s'a pomenit, care la taraba, care la oi, boi, cai, care in caroiuma, care pe capr'a trasurei boierilor, lasandu pe alti nebuni că se mérga la scóle, precum si mergu in adeveru. Si bine a disu badea Petrea, ca d'oua nu se voru face toti copiii nostri popi. — S'au mai sustienutu si alte natíuni prin ajutoriulu idiotilor, noi pentruce se nu ne putem sustiené totu numai cu ajutoru óleloru de postu ei elu celoru de dulce.

Spre mangaiere mamaligarilor ne mai provocamu inca odata, nu mai scimu a catea óra la statistică. Fia prea inoredintiati orutatorii pungii si ai tinerimei, ca in proportiunea numerica de nationalitati invétia fara nici o asemeara mai pucini tineri romani decatul tineri de alte nationalitati, éra dintre cei carii sunt dusi la scóla, cei mai multi asta, oa din patru cinci clase au invetiatu preste mesura multu, prin urmare o si parasescu de timpuriu.

La universitatea Vienei au depusu in an. 1866/7 doctoratulu din teologia 7, din drepturi 40, din medicina 112, din chirurgia 75, din chemia 8, din filosofia 5 insi, in suma 247 doctori diplomiati. In acelasi anu la aceeasi universitate au fostu inscrisi la cureuri si anume: la teologia 239, la drepturi 924, la medicina 1020, la filosofia 501, la farmacia 128, pana aici toti frequentanti ordinarii, éra extraordinarii pe la tota facultatile acelei universitatii 123, sum'a totala a celoru inmatriculati (pe sem. II) = 2935.

La aceeasi universitate si la aceeasi facultati e'au inmatriculatu pe sem. I din an. 1867/8 in sum'a totala 3575.

Adaugăti la aceasta suma pre cei inscriși la institutul politehnicu, la academia de comerț, la Academia militară din Wiener Neustadt, la școală nautică, alaturat și pre acei junii din monarhia austriacă de națiunii diferențiate, cărui invetia în tieri străine, cautați apoi cu falinariul și veti afla în acele caiete mii de studenți ceva preste 100 insi de naționalitate românescă.

Mai nainte de a incheie o proporție trețeti la universitatea din Pest'a, precum și la caietele Academiei de drepturi din Ungaria de diosu și din Transilvania, pentru că se află numărul tinerimii studenți pre la facultatile mai multe. Din cifrele pe care le vedi descoperi vedi și constrainsi să incheie, ca încă pana astăzi naționalitatea românescă niciunul nu se află în pericol că se fugă întrăgătă tinerime la scările mai multe și se parasește carulu, arastrul, amblacii, sapa, secere, cossa, lopata, securi, carciună, siediatore și dulcele somn la soare; totușă puteti mangai pre cei cărui se temu de o cultură prea multă a romanului, ca pre caiu timpu din trei milioane suflete nu invetă nici macar cale ună miile pe fiacare anu pe la facultatile mai multe, de vreo copleșire a altor națiuni din parte-ne prin înaltă naștere cultură nu putem nici visa. Complementul culturei științifice este universitatea. Anglia diu: *Timpul este banu*. Germania diu: *Știința este putere* (Wissenschaft ist Macht). Era cei cărui său spălător de imunitatea proconsulilor noștri ce respondă? Naștiști, său încă știință spoita ne crută pungile, ne apără de stricarea legii și a sanctelor posturi, depărta dela fiii noștri îspitele loretelor și ale găisetelor dela cetății, și ne paștează naționalitatea intocmai că în timpul principilor pamenești, pentru că o tiene ascunsă de ochii lumii amagitor.

Viena are peisaj 700 mii locuitori 6 (siese) gimnasia mari, său renomandă la acestea și Teresianul are 7, totușă cu cai optu clase. Caietele gimnasia sunt astăzi numite umaniște, era unele reale. De la 1 Sept. 1867 se mai deschide alături optulea în suburbia Neubau. —

Ordinatiiune

În privința lucrarilor pregătitoare, ce suntu necesare pentru extinderea institutiunii cartilor funduare și asupra Transilvaniei.

În privința lucrarilor pregătitoare pentru extinderea institutiunii cartilor funduare, cunstatăria în Ungaria, și asupra Transilvaniei unite legalmente cu Ungaria, pre temeiul impoternitării primite dela ambele case ale dietei tierii, cum și pre temeiul rezoluției pre-naltele a Majestății Sale c. r. apostolice din 5 Oct. a. c., luându în considerație relațiile specifice transilvane, ordinez după cum urmează:

§ 1. Lucrarile pregătitoare pentru cartile funduare se vor executa în Transilvania din oficiu pre calea localizării comisiunilor, după comunele contribuționale și se voru începe fară amanare.

Spre conducederea acestor lucrați pregătitoare se înființează o direcție provisoria pentru trebile cartilor funduare, care să remediu locuitorii sub ministeriul reg. ungureșeu de justiție.

§ 2. Localizarea se va efectua prin organe aplicate provisoriu.

Organele aceste voru depune juramente de servitii în manele direcției.

§ 3. O comisiune localizătoare se compune dintr-un comisar și un actuar, și în fiecare comună contribuțională se va mai întregi cu siese membri de comitetu alesi liberu de către toti posesorii din comună.

§ 4. Pre calea diurnalelor menite pentru publicari oficiose se va publica din casu in casu: ca în care comitat, scaun, district său orașul cu jurisdicție de sine statutoria, și cind are se se înșepe localizarea.

Totușă comunitatea are se fia înșintată specialmente de către direcția cartilor funduare în aceea ordine chronologică, în care vine pre caiu rendulu localizare.

§ 5. Despre localizare se iau protocoale de cărti funduare, la a caror compunere e de a se tienă de următoarele norme:

Totușă avearea nemiscațoare trebuie inscrisa în cartile funduare, afara de bunurile comune ori publice, anumite în §-lu 287 alu codicelui civilu comunu austriacu, carele e încă în valoare în Transilvania, cum suntu: drumurile tierii de

pătră si de feru, apele curgătoare si periurile, locurile ce se află în folosire comună publică, utilitățile,cale de padure si de campu, si acele posesiuni montanistice, despre cărui există carti montanistice legale.

Veniturile legate în deosebi de careva bunu, casa său altă realitate (beneficiile regali mai multe) nu sunt obiectu alu cartilor funduare. Înțeles înse atari drepturi arătă cu careva realitate în atare legatura, catu nu s'ar potă nici vinde nici insarcină despărțită de aceea, imprejurarea acestea e de a se exprime în protocolu.

§ 6. Pentru că cartile funduare de credito pe viitoru se corespunda si scopului catastrului de dare: realitatile se voru înregistră pre langa transcrierea numerului topograficu a fiacarei particule de posesiune, a numirei partii de hotără, a ramului de cultivare, a ariei, clasei si a venitului curat, — din catastrul de dare.

§ 7. Totușă cu înregistrarea realitatilor se face si inscrierea drepturilor de posesiune referitive la aceeași, pre temeiul documentelor autentice, produse de către parti, său comunicate în cale oficioasă, ori în lipsă a acestoră pre baza posiderei faptice.

§ 8. Realitatile se voru înregistră în protocoalele cartilor funduare, formanduse în corpu de cărti funduare.

Corpul cartilor funduare poate constă numai din pamentu si din zidiri, cari se află pre acela.

La formarea acestoră e a se tienă de următoarele norme:

a) Deversitatea titlurilor de acquisiție nu împede ca întrunirea mai multă realitate intră în corpul de cărti funduare, deoarece fiacare titlu de acquisiție internează dreptul de proprietate nedisputaveru; înse nici proprietate libera, cu atari realitati, asupra caroră posesorii au numai unu dreptu împărțită său marginu, nici particule de posesiune, cari sunt legate separat în chipu de garantia la deosebiti creditori, său deosebiti pretendenti, nu se potu împreună într'unu corpul de cărti funduare.

b) Fiacare posesiune posieduta că unu bunu economic de sine statutoriu de ună său mai multe persoane fizice neîmpărțită, dimpreună cu totușă aperținentiale sale aflatore în otarul aceliasă comună, se va înregistră în protocolu de regula că unu singuru corp alu cartilor funduare. Posesorul înse, deoarece cărui asia interesele sale, ii sta în voia a face, ca posesiunea sa ce se află pre otarul unei și aceiasi comună împărțită în mai multe corpori de cărti funduare, se se inscrie în deosebite protocoole.

c) Deoarece cărui bunu principal are aperținentie în mai multe comune din aceeași jurisdicție, posesorul i se sustine dreptul de a esoperă pre langa observarea normei de sub a) a §-lui prezintă: că în terminulu, carele se va fișa cu ocazia publicării protocoolelor cartilor funduare, se se consimne protocoolele luate după comună într'unu protocolu principal de cărti funduare. Aperținentiale înse ce se află pre teritoriul altui judecătore, nu potu fi unite într'unu protocolu de cărti funduare.

d) Realitati de acele, cari le posie le cinea în urmă dreptul viduatu său pupilaru, pre langa contractu său primorare judecătorească, său ori care titlu de dreptu, pre baza unei transpuneri provisorie, se voru înregistră că corpori separate ale cartilor funduare în deosebite protocoole de cărti funduare.

e) Pamenturi alodiale și sterpiturile cari au remas în posesiunea și folosirea fostilor iobagi pre langa nisice prestatii anuale, și suntu dechiarate prin §§-ii 16—19 ai patentei din 21 Iunie 1854 de recumperare: formează unu corp deschis alu cartilor funduare.

f) La realitatile orasenești fiacare casa de sine statutoria cu fondul, pe care se află, și cu curtea și gradină său altă teritoriu, ce se tiene de ea, formează unu corp de cărti funduare.

Candu proprietariulu unei atari realitati arătă posidé în aceeași comună și pamenturi estravilane, acele se voru înregistră într'unu corp de cărti funduare dimpreuna cu casă, deoarece după lege se inviosează posesorulu la întrunirea loru. Afara de aceste casuri, atari pamenturi suntu de tractat ca corpori separate ale cartilor funduare.

(Va urmă.)

UNGARIA. În 16 vorbă înainte de inchiderea desbatării generale asupra legii dato-

riilor de statu ministrul de fin. Lonyay, din a carui ouvertare scotemu numai atatu, unde dice:

„Omenii intrăba, deoarece Ungaria va avea deficit? Răspunsul la acesta este cu anevoie”, pentru ca cine poate determină pana unde voru împinge reformele și economiile? Atâtă răspunsul poate da, ca va depinde dela dieta, deoarece Ungaria va avea pre viitoru unu deficitu seu nu. Ce privese anul 1868 în totă întreprărea după parere sea va fi deficitu. — Legislativă se se îngrijescă și face posibila economia și scoterea contribuționilor, apoi ordinea și libertatea voru usiura problemă dice m. Ce privese la ideea de bancrotu de statu, Lonyay min. fin. e de parere că nu mai, cind statul va devine la convingerea, cumca în nici una casu, nici incordanduști restul puterilor, nu va mai poate portă sarcina datorilor, numai atunci săru potă acătia si de acestu mediulocu. — Austria încă n'a devenit la acesta convingere, mai are mediulocă se si poate ajuta fară bancrotu de statu, în fine recomanda primirea datorilor. Si punânduse la votu se primi cu 229 și 110 Nem, 3 dep. se abstinu și 60 absența. —

Toamna primim si importantă scire ca in 20 Dec s'a primitu si legea emanciparii jidaniilor in desbaterea generală si specială cu unanimitate.

— Ministeriul a mai datu facultate lui Georg Klapka si consoci de a se apucă de lucrările preliminare pentru unu drumu de feru dela Aradu preste Timișoara la Orșova pre 3 ani cu observarea, ca concesiunea numai atunci se poate luă la pertractare, cind ramură drumului de feru in Ardélu pana la Buzău va fi fipsata. —

— Unu circularu alu ministeriului de finanțe face cunoștu, ca dela 1-a Ianuarii, se va corespunde cu finanții si cu totușă deregulatorile numai maghiarești, afara de Croația si de deregulatorile militare. —

Pest'a 15 Dec. Natiunale. Deputații nationalităților ce se află la dietă din Pest'a că reprezentanți nu ai naționalităților respective, ci ai complexului, vedindu ca unde au ajunsu cu politică retragerii, său' au inteleșu cu totii la vro 25, într-o conferință tenuță in 10, că se înfăntiește unu club liberalu si democrație cu totii din totușă naționalitate, care se observează o solidaritate comună in totușă cestiunile legislative, că după cum facu maghiarii, si ei se privescă totușă din punctul de vedere altu naționalităților lor. S'au învoită in principiu cu totii, iuse la provocarea că se subsoră declaratiunea pentru constituirea clubului, abia se subscrise de diușitate; era unii, între cari si romani din Ardélu afara de dn. Papfalvi -si cerura timpu că se se determineze si ei. — Dum Roma delibera Saguntum perij.

CROATIA. Zagrabia. Alegerile electorale se continuă. Nationalii se abstinu dela votare, unionistii -si alegu barbatii lor, cu totușă secesia toti candidații se provocă a si dă profesiunea de credință si chiar si unionistii profesă autonomia tierii, si unione numai cu multumirea si a Ungariei si a Croației. Respectă nevenalității. —

AUSTRIA INFER. Viena 16 Dec. Min. primariu br. Beust declară in sedintă a comisiunii bugetare, cumca regimul are intentiunea de a conchima delegațiunile catu mai curând la o sesiune scurtă. Comisiunea se declară pentru neintenderea sesiunei senatului, fiindca motive politice generale si necesitatea de a asigura bugetul si a face legile de caracteru confesionalu si popularu economicu pretendu acăsta. Polonii pretindu a se tienă dietele provinciale, pentru că se li se notifice legile de statu sancționate si votarea bugetelor. Comisiunea mai primi si indemnitatea regimului pentru redirearea contribuționilor si darilor pe alte 3 luni, că si in Pest'a. Într-aceea „Corespondintă senatului imperialu“ anunță, ca senatul se va inchide, era in Ianuariu se voru aduna delegațiunile, pentru a vota bugetul imperiului, după aceea se voru conchima dietele provinciale si pe la Martiu apoi să se va deschide senatul, propunându-se legea finanțială pentru anul 1868—9. —

In 14 se primi si proiectul legătuitii de vama si de comerciu cu Ungaria. — Crivelli merge la România că ambasadoru austriacu. —

Memorialulu

deseare care se impatasira bresicare date in Nr. 92 alu Gazetei din a. c. a fostu de urmatoriu cuprinsu:

Subscripsi ou fiésca reverentia intristati pentru starea asuprata a bisericiei greco-catolice din merele Principatu alu Transilvaniei si indemnati de dorint'a conservarii aceleiasi, isi iau voia de a supune la cunoscinta Escentiei Vostre a celea calamitati si pericole, la care credem noi ca este supusa biserica nostra in timpurile de facia si care fiindu de o natura de a poté trage dupa sine alte reie si mai mari cu totul ne-calculavere in consecintiele loru, dupa a nostra umilita parere ar' trebui se se delature cu totul si catu mai urendu.

In decursulu anului 1850 pre candu o deputiune tramisa de connationalii si corelegionarii nostrii petrecea in resedint'a si in propriarea curii Maiestatii Sale c. r. imperatului si domnitorului nostru a subternutu prea umilita sa rugaminte de dato 19 Sept. 1850 p:ivitóre la scaparea bisericei nostre gr. catolice de sub supremati'a archiepicopului primat dela Strigona, cum si la restaurarea mitropoliei gr. cat. a Albei Iuliei intru inteleisu si dupa teneore diplomei din anulu 1699 emisa de catra divul imperatulu Leopoldu I., clerulu si poporulu romanescu era nutritu de sperantia tare, cumca cu restaurarea mitropolicii i se voru restaura si drepturile cele calcate si anume constitutiunea sinodala avitica a bisericei nostre, precum si ca in viitoru va fi ascurata si de incercarile clandeentine de a i se stramuta ritulu seu oriental, de carele poporulu nostru intregu se alipesc cu o pietate, carei asemenea abia se mai afia pe facia pamantului, prin urmare ca nici generatiunea de facia nici cele viitoru nu voru mai avea causa de a suspina cu anulu din antecesorii nostrii dicundu: Praeposterus zelus quorundam religionis Ministrorum in obversum plurimarum sacrae sedis romanae, integratatem ritus et universam graecae ecclesiae oeconomiam contra quasvis usurpationes sub anathemate asserentium constitutionum et invidia malignorum nationis et religionis hostium novas ecclesiasticae cleri nostri independentiae occulta manu et speciosis sub praetextibus struxerunt fraudes."

In an. 1854 dupace vediuraru efectiv'a restaurare a mitropoliei gr. cat., sperant'a nostra susu memorata incegú a se preface in credintia, cumca adica de o parte ierarchia bisericei nostre gr. cat. inca se va re'ntocmi intru inteleisu canóneloru sinodelorou ecumenice antice, ca asiediamentele sinodale ni se voru restatori, ca instantiele tribunaleloru bisericesci nu voru mai fi incurcate si conturbate prin mesuri absolutistice, ca ritulu nostro nu va mai fi atacatu nici pre facia nici pe doar, ca din catedrele teologice va inceta propagand'a in favorea unor institutiuni cu totulu straine de biserica nostra si mai in sourtu, ca purtatorii de potestate ai bisericei romano-catolice se voru modera si se voru indestula cu sincer'a nostra unire in cele patru puncturi cunoscute si stipulate dela incepantu, era mai multu nu voru pretinde niciodata dela clerulu si poporulu nostru si nu voru mai lura asia, pentrucá se'l aduca ca inadinsu la ultim'a desperatione.

De atunci si pana acum atatu noi subscripsi, catu si mai multe mii de corelegionari ai nostrii, din cleru si din popor, barbati si luminati si relegiosi, caio'n le diace la inima sártea bisericei loru, n'au incetatu a urmarí cu cea mai incodata luară aminte tóte stadiale prin care au trecutu biserica nostra, nu numai in ins'a archidiocessa, ci si in intreg'a provinția mitropolitana, pentrucá asia se afle si se cunoscă, déca sperantiele loru se apropie de imprimire si dea prin urmare clerului si poporului gr. cat. prin restaurarea mitropoliei i se restaura si drepturile antice odată calcate séu rapite, déca institutiunile sale bisericesci re'nflorescă, déca simtiul relegiosu si moralu prinde radacine mai sfunde si mai sigure decat mai nainte.

Preasantite Parinte! Dati-ne voia, a ve descoperi cu candore fiésca si cu inimile sfamate de durese, cumca noi in stadiulu in carele ajunse biserica nostra mai vîrtosu de siepte ani incóce nu numai nu o vedem ascurata intru inteleisu de a corespunde pe deplinu chiarajii sale divine, ci tocma din contra, noua ni se pare ca aceeasi e scuturata din temeliile sale si amerintiata cu desfintare totala.

Si cine pôrta óre vin'a acestei crise infi-

cosate? Responsulu la acesta este si pentru noi celu vechiu: „praeposterus zelus quorundam religionis ministrorum et invidia malignorum nationis et religionis hostium", la carii se mai alatura si unii inimici ambitiosi ai Preasantiei Vostre, carii nu potu astepta pana se se naltie cu caderea Vôstra.

Molti inse voiescu a cauta umilirea si ba-jocuirea bisericei si a mitropoliei nostre in unii articuli ai concordatului din an. 1855. Intr'acea noi simtimu si vedem inca si alte lovitură complete, care se dau bisericei si ierarchiei nostre intr'unu modu cu totulu misteriosu, ca prin intunericulu noptii, lovitură de moarte, pe care noi nu ni le putem sploia din numai coprinsulu concordatului. Destulu stată, ca amicii paruti ai bisericei nostre se paru a'i fi jurata spunerea totala.

1. Absolut'a neputintia de a tiené pana acum sinode provinciale si diecesane in man'a artic. IV lit. d) et e) din concordat, candu totusi agendele acelora sinode in stare de facia a lucurilor sunt legionu.

2. Despoierea protopopilor actuali de dreptulu forului de prim'a instantia.

3. Infintarea unui tribunal de casatorii (forum matrimoniale) intr'o diecesa inca juna si sufragane a mitropoliei Albei Iuliei spre umilirea acesteia, a capului ei de acum si a consistoriului seu.

4. Injositorea silire a ordinarielor gr. cat. de a cersi dispensationi in casuri de casatorii amestecate deadreptulu dela scaunulu Romei si prin aceasta intinderea de ocazuni dese la oea mai scarnava demoralisatione in puncto sexti in acestea tieri locuite de siese confesiuni religiose, cum si impingerea ca inadinsu a unui mare numar de persoane gr. cat., pentrucá mai nainte de a se casatori se tréca de-avalma la alte confesiuni.

5. Citezarea unui episcopu sufraganeu de a emite enciclica in contra capului seu bisericescu a mitropolitului si archiepicopului Albei Iuliei spre a'lui innegri in ochii regimului imperialei si alu scaunului Romei, cum si spre a'i paralis'a tota activitatea tooma si in archidiaconatua sa.

6. Latirea clandestina si malitiosa a opinii in cleru, ca si cum casatori'a clericilor ar' fi a se considera de adulterium toleratum usque ad tempora oportuni, adica pana la introducerea formală si generală a celibatului in totu coprinsulu bisericei gr. cat., era prin aceasta instruirea unui mare numar de tineri bine pregatiti dela intrarea in cleru si rapedirea loru in sinulu altor confesiuni, séu si trecerea in tierile romanesci greco-orientale.

7. Cea mai infricosata lovitura in drepturile canonice ale scaunului mitropolitanu prin neficit'a primire a apelatiunii unui protopop si delegarea aceleiasi érasa la episcopulu sufraganeu dela Oradea mare cu calcarea flagrante a respectivului canonu dela Sardic'a si a celei mai vechi si totuodata mai rationate prase bisericesci, pentruca prin acea delegare lipsita cu totulu de formele praserise prin canone se restórnă ordinea ierarchica, se supune adiva mitropolitulu si consistoriulu seu archidiecesanu jurisdictiunii episcopului seu sufragannu, si inca pentrucá umilirea se fia cu statu mai cumplita, celui mai june din toti.

(Va urmă.)

Mesterháza Nov. 1867 *).

(Inchisare.)

In folosint'a acestui dreptu de lemnaritu cate 200 padure pe anu, ne-au sustinuta dlu Dr. Ratiu pana in anu 1865 *), pre canda pre mai multe incercari, machinationi si recourse ale contrarilor nostrii s'a schimbatu acea otarie deose folosele nostre cu 200 jugere pe anu prin cancelaria de carte; — dar' in loculu acelora ne-au eluptat si castigatu dlu Dr. Ratiu a trage in competitie nostre anuali din paduri o catatime de cate de 325 plute, de care ne amu folositi si ne folosim noi satenii pana in diu'a de astazi.

La provocarea nostra si in folosulu cauzelorouru nostre a intreprinsu dlu Dr. Ratiu calatorii si in afara de patri'a.

Dupa atatea lupte si resultate ale dñi Dr. Ioanu Ratiu in causele nostre facute in decursulu acestorui ani, de multe ori pre propriile

*) Candu s'a schimbatu sistem'a si tiéra intréga fu incalecata. — Red.

sale apese, ne amu scarbitu si mahnita, cum se potu afia ómeni stata de stricati, mintinosi, precum e corespondintele din Orastia, că se dè in publicu nisce neadeveruri si calumnii că celea din articlu citat si adica, ca ne-au perdata procesele, si ca banii ce i amu datu pentru aceleia inca ne-aru fi perduti.

Ce se atinge de bani, ce am platit noi dlu Dr. Ratiu si de care 'lu dore asia tare pe dlu corespondintate, pentruca prin aceea amu picat la misericordie, 'lu mangaiam cu imprejurarea ca aceleas sume nu au fostu de asia mare insemnata si nicidecum nu ne-au adus la saracie, si aceleas sume dlu Dr. Ratiu abia si inca nici n'au fostu de ajunsu pentru acoptirea speselor avute cu causele nostre, ba de multe ori ne-a lucratu si au alergat pentru noi pre propriile sale spese si pentru aceleas neau asteptat cu anii intregi, — pre candu ostensela dsale e neplatita si nici suntemu in stare ai o plati.

Intru adeveru ne saracea, déca nu se luptă dlu Dr. Ratiu pentru redobendirarea drepturilor nostre, din care, precum mai susu amu pomenit, ne-au scosu contrarii, si prin perderea acelora perdea poporulu nostru intr'unu anu 20.000—30.000 fl. v. a. numai pentruca pe celea 63 mosii vechi se afia de presentu preste 200 familii asediate. Acesti locuitori toti unul că altulu au traitu si traiescu din lemnaritu séu fabricatu de plute, care dreptul au exercitat aceti ómeni in modu netiermurit in padurile aflatore in acestu hotaru pana in 1848, precum si de acolo incóce pana in anulu 1861, fiinduca contrarilor nostrii pre langa tóte staruintele loru nu le-a succesu pana in acelu anu a ne eschide dela aceleas fólóse ale nostre.

Deci luandu numai 200 familii in Mesterháza si punendu pe fisece care familia ca a muncit u 3—4 plute pe anu, care vendiendule cu unu pretiu cum au cam fostu in anii din urma de 30—40 fl. v. a., resulta sum'a de 120—160 fl. v. a., ce a castigatu una familia, cu care 'si provede oas'a cu bucate si alte trebuințe pentru sustinerea sa si a copiilor.

Dupa aceasta cheie, la 200 familii resulta dura una suma de 24.000 fl. pana 32.000 fl. Ce paguba avea dura aceasta comună, déca perdea aceleas folóse numai intr'unu anu; pre candu pe locuitorii acestui satu sárta iau destinat a trai numai cu lemnaritulu, dupace locuri roditor, din care se'si pôta agonisi hrană nu au? Atunci de siguru numai unu anu ne trebuea a perde aceleas folóse si picámu in misericordie, de care inse ne-a scapatu stimatul nostru dn. advocatul Dr. I. Ratiu, caruia noi nu potem in destulu multiam si recunoscem dupa cuvintia ostensele lui.

Cadarn Petrea judele satului. Ujcea Ionutiu vice jude. Péter András jrnatu, Haláz Ioanu juratu, Burus Gavriliu, Ujcea Chirila, Sbancă Constantinu, Florea Simionu, Ujcea Teodoru, Burusu Andreiu, Croitoru Trifu, Sbancă Iacobu, Sbancă Dumitru, Sbancă Tănase, Florea Petrea, Platner János, Tataru Ioanu, Cadaru Pavelu, Cadaru Chirila, Singanu Iuonelu, Moldovanu Stefanu, Moldovanu Luca, Moldovanu Simionu, Moldovanu Dumitru, Cadaru Vasile, Dumitru Ujcea. Prin A. Callini notariu comunei.

Membri si representanti ai comunei Mesterháza.

Cronica esterna.

Situatiunea este artificiosu scoperta cu unu velu fórt transparentu de pace. Se pare ca dispositiunile suntu facute, arcu lui Apollo este intinsu, se astépta numai momentulu prorumperii dusmaniilor.

Itali'a nu se pote impacá cu aldoilea blamu ce l'a capatatu dela Francia, jignindu védi'a suverana. Se pare ca primesce man'a intinsa de aliant'a defensiva si ofensiva cu Prusia, déca, dupa cum se simtiesce, Prusia, Rusia si Anglia o voru sprinjino spre a ciuntá interventiunea Franciei pentru totudeuna de pretoriu Italiei. — In camere Italiei desbatere respective inca tota decurgu. In 17 Dec. Depretis dechiară ca nu se opune, déca camera vere a sprinjini ministeriala. Francia, dice, nea omilitu, dara nu o putem combate. Déca pusetiunea interna a Italiei se va imbunatatii, atunci vomu puté castigá si Rom'a de capital'a Italiei. Menabrea disse: „Interventiunea in teritoriul papal din partea Italiei este pre-

dreptu justificata, pentruca statele papale au chiamatu prin telegramme intervenirea trupelor italiene in numele libertatii si alu ordinei, elu tiene, ca conventiunea nu este defasuta, ci nu mai suspendata, prin intervenirea Franciei.

Inainte de tota Francia va trebui se deserte teritoriul papal, dupa aceea la pertractare si la repunerea in putere a conventiunii, ne vomu nevoi a castigá oele mai bune conditiuni, spre a ajunge duplulu scopu alu conventiunii, ad. departarea trupelor francesc si modulu de a trai cu regimulu papal. Dece camere Italia intr'adeveru va sprigini ministeriulu, o se vedemu o coalitune in contra lui Napoleonu, in care Italia se fia antepostulu de lupta, pentruca sprigiu capata si dela Rusia, si dela Prusi si chiaru si dela Anglia pentru a sili pre Francia se esa de pre pamentulu italiano. Tocmai cestim ca ministrulu presiedinte alu Italia Menabrea au cerutu si deohiarari din Parisu, despre cele vorbite de Italia. Respusul este calificatu a mai marí incordarea, ca nu s'au atenuatu expresiunile lui Rouher intru nimica.

Cumca Italia procede cu energia in contra volniciei Franciei inca ne face a crede sciaria respandita, ca Italia cu Prusi au incheiatu alianta ofensiva si defensiva.

Florent'a, 18 Decembre. — Camara urmandu desbaterea in privint'a Romei, Menabrea a declarat ca conventiunea intre Francia si Itali'a nu este desfintiata ci numai suspensa din causa interventiunii. A declarat ca si Italia a suspensu plata semestreal a datoriei pontificale; trebuie ca mai antaiu Francia se desiarte teritoriul pontificale si apoi se trateze, se se pus din nou in vigore conventiunea, dobândindu conditiuni mai bune.

Florent'a, 19 Decembre. — Totu in camera ministerulu Menabrea a disu: ca primesce votul dela 1861, (Roma capitale) inse considerandu cestiunea romana ca una cestiune de timpu ministeriulu adauga ca crede ca pena 'n sfersitu papa va fi silitu a cere ajutoriulu Italiai. Acesta, adauga, este mediloculu celu mai sicuru d'a ajunge la Rom'a si a remané.

FRANCI'A audiendu despre fama acesta, despre una si despre alta parte vediendu, ca camere Italiai nu se lasa de conclusulu dela 1861, ca Rom'a se fia capital'a Italiai, a intrat in grigie si a si datu ordini a se pregati corpui de armata la Toulonu spre a se tramite la Rom'a, indata ce s'ar afia cu cale.

Projectul conferintelor europene da totu preste dificultati. Se crede, ca pentarchismul adica cele 5 poteri mari europene vor tiené cu solii sei o conferinta mai anteiu pentru formularea programului, dece se va mai afia cu cale. Francia arméza cu tota incordarea dupa sistem'a noua; mii de lucratori suntu ocupati prin arsenale.

Prusi'a inca are nevoie cu Schleswigulu, care pretinde acum peremptoria descurcare si implinire a conditiunilor pacii, er' de alta parte Bismark complimentéza pe Rusia si i tramite nu numai pusti cu acu, dar' si oficiri pentru instruirea de a manua arm'a noua.

Rusia e gata a face protestu in contra reinceprii varsarii de sange in Cret'a, er' in apropierea Varsiavie aduna armata pentru o tabera de vreo 60.000. Rusia rusifica si ortodoxesce petutindenea fara crutiare si fara respectu.

Muntenegru dupa unu telegramu alui „Wanderer“, a trimisu doi soli la Constantinopole, pe senatorulu Plamenaz si adjutantulu Radonic, cari pretinsa categorice dela Port'a se li se dè portulu dela Antivari seu Spizza, ca altfelui ei voru sci a si'lui occupa cu puterea, si prim'a puscatura a Muntenegrului va afia pe Serbia in pitiore. Aceasta pretensiune fu sprijinita cu tota tar'a si simpatia din partea solului rusu Ignatieff. Bunu e Ddieu, dar' primavera viitora cu greu va remane fara prumperea unui resbelu in caus'a orientale, care poate incurca tota Europa, incaieranduse puterile interesate la deslegarea ei. Armarile cele intricosiate cu pusti noue nu se facu de flori de cuci si apoi a remasu totudeuna constatat: Ca dece nui joca nui manca; dupa casare, vine somnul celu aduncu, care e imaginea mortii.

Petersburg, 19 Dec. — Ambasadori Rusiei din Parisu si din Constantinopole au primi concediu pentru 29 de dile spre a veni la Petersburg. —

Varietati.

— In 18 Dec. a. c. dupa o bôla scurta de versatu de celu mare repausa in Domnulu d. Carlu Costa, inginerul regiu in anulu 49 alu unei vietii oneste si onorifice, lasandu ofanu pe uniculu seu fiu de unu anu. Fia'i tieren'a usiora fratelui nostru italiano!

— Unu semnu de ceva activitate mai deadera deputatii romani gr. cat. din Pest'a, ca compusera unu memorialu, prin care ceru dela min. culturei restaurarea catu mai neamanata a vancantei metropoliei din Blasius pre basea dreptului de alegare. —

Literariu. „Archivulu“ pentru filologia si istoria Nr. X inca ne sosi; elu cuprinde articulii urmatori: XX. Din lucrările societatii academice romane, generalia si suptilitati. Projectu de ortografie. XXI. Muntele Athos si munastirile lui, archive biblioteci, documente in limb'a greaca, slavona si romana dela toti principii Romaniei. Notitie si adresa, in care multiaminduse pentru ajutaria se anuncia continuaarea Archivului in totu casulu si pe an. viitoru cu 3 fl. m. a. pentru Austria si unu galbiu in afara, la 10 exemplare pren. se da unulu gratis. Vomu republica adresa.

— In Bucuresci mai esa la lumina, de candu se disolvara camerele, doce diurnale politice demne de atentiu: „Terra“ si „Tunetul Orientului“. „Terra“, diurnal politiciu, literariu si comercialu sub redactiunea dd. Blaremberg, Aristide Paschal si Petru Carp, esa pe tota diu'a cu 112 lei pe anu si portala postala inafara, „Terra“ e catu se poate de antigovenimentala, ea a luat u lupta facia cu rosii si cu diurnalistic'a loru, strigandu in lumea larga, ca suptu masca libertatii sau se incalcece cu o lovitura de statu pe boierimea conservatorie de drepturile, ce mai remasera tierii dupa atatea vandalisme, prin urma e diurnalul de partit'a albiloru, carui nu ia tosu nime pe limba, pentru a insira si imputa totu felul de neajuns regimului modernu, care cu mesur'a cea prea mare de libertate absoluta, ar' fi adusu anarchia sperandu spiritele si eguduindu societatea pana in temeliele sale. „Terra“ tiene, ca partit'a ei suntu salvatorii, celealte totu suntu peirea.

„Tunetul Orientului“ sub red. D. I. Popianu are si devisa: Romanismu. Dreptate. Esa de doce ore pe Sept. cu 30 lei pe anu in, quartu cate 1/2 oola, nu tiene de nici o colore, nu voiesce se fia nici ciocoiu guleratu cu albu nici guleratu cu rosu, ci va combate vitiul si va lauda faptele or din ce parte voru veni asta e programa „Tunetului.“

Asia programa ne place si noue: Omenii faptelor care nu su retrogradi nici eschisivi, cari au facutu sacrificia pentru romanismu si nu ambi numai dupa chiverisali, ci au lucratu si lucra pentru fericirea patriei, intregei nationi, er' nu numai pentru una partita, cum facu ciocoi pentru ciocoismu, fia albi, fia rosi, barbati de principiulu lui Christosu: Cine dintre voi vre se fia mai mare, se fia tuturor sluga, barbati cari se inchina legii patriei, er' nu personeloru, barbati nedependenti, er' nu maschine politice de partite, in fine barbati cu corpul cu sufletu romani, dar' nu ciocoi incainati, cari ignoréza pe totu poporulu romanu si nu lu considera nici ca pe argatii casei loru, barbati cari suntu gata si resoluti a-si sacrificia avere si vieta pentru binele si gloria natuinala a romanismului, er' nu cari se afia in soldulu strainu —,

de acesti barbati se se alég deputatia la camera, cari inainte de tota se redice: drapelulu culturii si armarii intregului popor romana, er' nu a unei caste in capulu celeilalte, prefavoriudu uneia in prejudiciul celeilalte, ca apoi se se perpetueze vitiul si lupta pentru vitiu, cum se impróasca si acum ciocoi unii pe altii, incatul trebuie se dicemu, ca „se tavalescu bivoliu, vai de brösce“, ad. se lupta ciocoi, vai de poporu si de tiéra. — Candu dicemu ciocoi nu intielegemu decatul pe omenii cei perversi ai

partitelor, cari n'au alte principia, decatul posta de a predomini, nu se lupta pentru a inaltia natuinea, ci pentru a apuca in fruntea ei spre a o impila. Egalisarea si precisarea legii electorale si apoi pedépsa aspra pentru toti corumpatorii, altfelu spiritul de partite va ruina tiéra si natuinea, care nu vre se scia de ciocoismuri, ci cumai de una natuine romana, unu principiu, unu dreptu si apoi virtutea se o conduce pe calea fericirei prin faptele strabune. —

Filologicu. Numele Carolus in limb'a romana. Matera in limb'a romana e latina. Totusi cuvintele latineci nu le pot fi in tota casurile fara schimbare adopta, ca limb'a romana are legile eufonice si analogice propriu. Dece că careva cuvant latinescu se fia romanescu, vine de indreptat dupa aceste.

Ce atinge numele Carolus, acesta se tine de acele cuvinte latinesci, cari au I intre doue vocali.

Cuvintele de esta clase in limb'a romana parte muta pre I in R, că din singulus si inguru, parte lasa pre vocalea ce e inainte de I, afara, că din ambulo ambulu, din oculus oclu. Asia si numele Carolus e de schimbatu dupa oricare dintre aceste insusiri. Ci aici I nu se poate muta in R, ca in numele Carolus si altminte se afla. Dece e de stersu vocalea O ce e inainte de I, si asia numele Carolus, stergandu firesc si pre S finale, romanesce e: Carolu. Dupa esta formare se usa acel'a si in limb'a francesca, precum si in cea italiana *).

Mr.

*) Acesta nume avandulu si Domnitorulu Romaniei, se cuvini a iaratá form'a adeveratu romana. Mr.

Cancelaria advocatiale.

Subscrisulu are onore a incunoscintia pe onoratulu publicu, cumca 'si a inceputu activitatea sa de advocatu in Brasovu. Cancelari'a sa se afla in strad'a Schieilor Nr. 140, si se roga a fi onoratu cu incredere, promitendu din partesi cea mai prompta, acurata si diliginta ingrijire de orce afaceri concrediente.

Iosifu Puscariu,
advocatu.

Presenturi de Nascerea Domnului si de anulu nou.

Cu onore subscrisii recomanda onoratului publicu depositulu loru bine provediutu cu marfuri de

Sticlaria, porcelanu, galanteria, parfumeria si jocarie de copii.

Osteninduse in persona la cele mai mari piatice din Viena, Prag'a si-au castigatu cele mai frumose sorturi si specii si cu deosebire din piat'a Parizului, piat'a universului, au midilociu deadreptulu cele mai fine parfumeria si se roga se aiba onore de celu mai numerosu concursu. Inerederea publica o voru sci aprecia prin servire prompta, solida si cu preturi modeste.

Cu tota onore
Malcher et Wächter,
1-3 (tergulu graului, cas'a lui Dr. Beldi.)

Cursurile la burza in 23. Dec. 1867 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 8. 75 cr. v.
Augsburg	—	—	119 , 25 ,
London	—	—	121 , 35 ,
Imprumutul nationalu	—	55 ,	60 ,
Obligatiile metalice vechi de 5 %	58	—	,
Actiile bancului	—	674 ,	,
creditului	—	183 ,	70 ,

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamantului in 18. Dec. 1867 :

Bani 80.80 — Marfa 81.20.